

A Tanács 2011. december 2-i következtetése a gyermekkori krónikus légzőszervi betegségek megelőzéséről, korai diagnosztizálásáról és kezeléséről

(2011/C 361/05)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

1. EMLÉKEZTET arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 168. cikke értelmében valamennyi uniós szakpolitika és tevékenység meghatározása és végrehajtása során biztosítani kell az emberi egészség védelmének magas szintjét. Az Unió fellépése, amely kiegészíti a nemzeti politikákat, a népegészségügyi helyzet javítására, az emberi megbetegedések és betegségek, valamint az emberek testi és szellemi egészségét fenyegető veszélyek okainak megelőzésére irányul;

2. EMLÉKEZTET „A krónikus betegségek innovatív megközelítései a népegészségügyben és az egészségügyi ellátási rendszerekben” című, 2010. december 7-i tanácsi következtetésekre ⁽¹⁾;

3. EMLÉKEZTET a gyermekkori asztmáról szóló, 2004. június 2-i tanácsi következtetésekre ⁽²⁾;

4. EMLÉKEZTET az ENSZ Közgyűlésének magas szintű ülésén 2011. szeptember 19-én elfogadott, a nem fertőző betegségek megelőzéséről és ellenőrzéséről szóló politikai nyilatkozatra ⁽³⁾;

5. EMLÉKEZTET a WHO dohányzás-ellenőrzési keretegyezményére;

6. EMLÉKEZTET a dohányfüstmentes környezetről szóló, 2009. november 30-i 2009/C 296/02 tanácsi ajánlásra ⁽⁴⁾;

7. ÜDVÖZLI a meglévő hálózatokat és szövetségeket, mint például az allergiával és az asztmával foglalkozó, 2004-ben létrehozott globális európai hálózatot (GA²LEN), illetve a légúti betegségek ellen küzdő, 2006-ban létrehozott globális szövetséget (GARD), melyek célja, hogy megvizsgálják és csökkentik a krónikus légzőszervi betegségek jelentette terheket, valamint elősegítsék a korai felismerést és a megfelelő kezelést az Európai Unióban;

8. ÜDVÖZLI az alábbi konferenciák eredményeit:

— a WHO páneurópai környezeti és egészségügyi folyamata, amely elkötelezett amellett, hogy biztonságosabb környezetet teremtsen a gyermekek számára, valamint a 2010. március 10–12-én Pármában (Olaszország) megtartott, 5. környezeti és egészségügyi miniszteri konferencia,

— a 2011. szeptember 21–22-én Varsó–Ossában (Lengyelország) „A gyermekkori asztma és allergia megelőzése és ellenőrzése az EU-ban népegészségügyi szempontból: a különbségek mielőbbi felszámolásának a szükségesége” címmel megtartott szakértői konferencia, amely rámutatott, hogy sürgősen javítani kell a gyermekkori krónikus légzőszervi betegségek megelőzését, korai felismerését és kezelését azáltal, hogy ezek a feladatok helyet kapnak a helyi, regionális, országos és uniós szintű egészségügyi szakpolitikákban. Ehhez kapcsolódóan erősíteni kell a tagállamok és az érintettek közötti, a tagállami központok hálózatának fejlesztése és támogatása terén folytatott együttműködést;

9. HANGSÚLYOZZA, hogy a krónikus légzőszervi betegségek számitanak a gyermekkorban leggyakrabban előforduló nem fertőző betegségeknek;

10. HANGSÚLYOZZA, hogy az asztma és az allergiás nátha a legáltalánosabb gyermekkori krónikus légzőszervi betegség, és a gyermekek a leggyakrabban e betegségekkel kerülnek az ügyeletre és kórházba;

11. HANGSÚLYOZZA, hogy az elmúlt évtizedek során folyamatosan nőtt a légzőszervi megbetegedésekben szenvedő gyermekek száma az Európai Unióban, viszont a betegségek előfordulásának, súlyosságának és típusainak, valamint az allergénnel és az irritáló anyagokkal való érintkezés változásainak az uniós szintű megfigyelése elégtelen;

12. HANGSÚLYOZZA, hogy a diagnosztizálatlan és kezeletlen gyermekkori krónikus légzőszervi betegségek gazdasági és társadalmi terheket eredményeznek, amelyek azonban megelőzéssel, korai diagnózissal és kezeléssel csökkenthetők;

13. MEGÁLLAPÍTTJA, hogy a gyermekkori krónikus légzőszervi betegségek megelőzésének, korai diagnózisának és kezelésének a lehetősége igen különböző az egyes tagállamokon belül és a tagállamok között;

14. HANGSÚLYOZZA, hogy a krónikus légzőszervi betegségek kialakulásának akkor áll fenn a legnagyobb kockázata, ha a genetikai hajlam környezeti hatásokkal – anyagok és részecskék belélegzésével, például passzív dohányzással –, rossz szobalevegővel és külső légszennyezéssel párosul;

15. HANGSÚLYOZZA, hogy a születést megelőző és a kora gyermekkori körülmények befolyásolják a felnőttkori egészségi állapotot; ezért a várandós nőket és a gyermekeket védeni kell a környezeti tényezők káros hatásaitól, beleértve a dohányfüstöt;

⁽¹⁾ HL C 74., 2011.3.8., 4. o.

⁽²⁾ 9507/04 (Press 163).

⁽³⁾ Egyesült Nemzetek Szervezete A/RES/66/2 (A/66/L.1).

⁽⁴⁾ HL C 296., 2009.12.5., 4. o.

16. ELISMERI, hogy a gyermekek, a szülők és a tanárok folyamatos egészségügyi felvilágosítása, valamint az egészségügyi szakemberek továbbképzése jelentős szerepet játszik a gyermekkori krónikus légzőszervi betegségek megelőzésében és kezelésében. Ezek az intézkedések fokozzák a tájékozottságot és erősítik az egészségre törekvő magatartást, továbbá megkönnyítik az egészségügyi szakemberek számára a krónikus betegségek ellenőrzését;
17. ELISMERI, hogy a gyermekkori krónikus légzőszervi betegségek megelőzésének és kezelésének fontos tényezője a gyermekek önfegyelme és közreműködése az őket érintő egészségügyi ellátási döntésekben, figyelembe véve életkorukat és érettségüket, valamint a szülők és a család aktív részvétele;
18. ELISMERI, hogy a gyermekkori krónikus légzőszervi betegségek megelőzése, korai diagnózisa és kezelése kedvezően hat a gyermekek fejlődésére, az életminőségre, továbbá hozzájárul az aktív és egészséges gyermekkorhoz és az egészségben töltött időskorhoz. Ezért új eszközöket kell kifejleszteni a gyermekkori krónikus légzőszervi betegségek megelőzésére, korai diagnózisára és kezelésére, a „gyermekbarát egészségügyi ellátás” és az „egészség minden szakpolitikában” elvének megfelelően, különös tekintettel az egészségügyi, oktatási, környezeti, kutatási, foglalkoztatási és szociális szakpolitikákra;
19. FELKÉRI a tagállamokat, hogy:
- országos és/vagy regionális és/vagy helyi egészségügyi programjaikban fordítsanak kellő figyelmet a gyermekkori krónikus légzőszervi betegségek megelőzésére, korai diagnózisára és kezelésére,
 - terjesszék a gyermekkori krónikus légzőszervi betegségekkel kapcsolatos ismereteket, erősítsék a gyermekek, a családok és a tanárok tudását és javítsák oktatásukat, valamint az egészségügyi szakemberek képzését a gyermekkori krónikus légzőszervi betegségek megelőzése, korai diagnózisa, kezelése és ellenőrzése terén betöltött szerepükkel kapcsolatban,
 - folytassák és szükség esetén erősítsék meg a várandós nők és a szülők dohányzásának megelőzésével, illetve a dohányzásról való leszoktatásával foglalkozó programjaikat, valamint azokat az intézkedéseket, amelyekkel elkerülhető, hogy a várandós nők és a gyermekek dohányfüstben tartózkodjanak, különösen otthon és zárt helyiségekben,
 - kövessék a dohányfüstmentes környezetről szóló tanácsi ajánlást ⁽⁵⁾,
20. FELKÉRI a tagállamokat és a Bizottságot, hogy:
- fokozzák az érintettekkel, különösen a betegek és az egészségügyi szakemberek szervezeteivel az ellátás minden szintjén folytatott együttműködést, beleértve az elsődleges és a másodlagos megelőzést és egészségügyi ellátást,
 - cseréljék ki a gyermekkori krónikus légzőszervi betegségek megelőzésével, korai diagnózisával és kezelésével kapcsolatos bevált gyakorlatokat, valamint a betegségek elterjedtségére, előfordulási gyakoriságára és kimenetelére vonatkozó adatokat,
 - a krónikus légzőszervi betegségek terén erősítsék meg a nemzeti központok közötti együttműködést és a meglévő nemzetközi kutatási hálózatokat;
20. FELKÉRI a tagállamokat és a Bizottságot, hogy:
- a nemzetközi szintű bevált gyakorlatok támogatásával fokozzák erőfeszítéseiket az asztmához kötődő fogyatékoság és korai halálesetek visszaszorítására,
 - támogassák a nemzeti központokat és a meglévő nemzetközi kutatási hálózatokat abban, hogy egészségügyi technológiai felmérések alkalmazásával költséghatékony eljárásokat dolgozzanak ki, amelyekkel javítható a krónikus légzőszervi betegségekkel foglalkozó egészségügyi ellátási rendszerek színvonala,
 - folytassák a munkát annak jobb megértése érdekében, hogy miért válnak egyre gyakoribbá a gyermekkori krónikus légzőszervi betegségek,
 - az érintettekkel szoros együttműködésben erősítsék a gyermekkori krónikus légzőszervi betegségekkel kapcsolatos, régiók közötti és egész Európán belüli eltérésekre vonatkozó tájékoztatást és ismereteket,
 - javítsák a légszennyezés és más környezeti tényezők által a krónikus légzőszervi betegségekre és a hozzájuk társuló betegségekre gyakorolt hatásokkal kapcsolatos ismereteket és az érintetteknek szóló tájékoztatást,
 - folytassák és fokozzák a helyiségekben belüli és a külső levegő minőségének javítását szolgáló programokat és szakpolitikákat,
 - hatékonyan mozdítsák elő a dohányzás visszaszorítását országos, uniós és nemzetközi szinten, a vonatkozó uniós jogszabályokkal, a WHO dohányzás-ellenőrzési keretegyezményével és annak iránymutatásaival összhangban, továbbá mérleljék az intézkedések erősítését,

⁽⁵⁾ L. 4. lábjegyzet

- javítsák a gyermekek életének helyszínéeként szolgáló belső és külső környezet minőségét, és ösztönözzék a gyermekek fizikai aktivitását,
- a krónikus légzőszervi betegségek megelőzése, korai diagnózisa és kezelése céljából alkalmazzanak e-egészségügyi eszközöket és innovatív technológiákat,
- ösztönözzék és támogassák a krónikus légzőszervi betegségeket előidéző genetikai és környezeti tényezőkkel kapcsolatos kutatást, hogy ezáltal hozzájáruljanak a tényeken alapuló szakpolitikai szemléletek kialakításához, továbbá a betegségek előfordulása és az azokból fakadó terhek fényében kiegyensúlyozzák a kutatásra szánt finanszírozást,
- a légzőszervek egészségét érintő szakpolitikai hatások javítása érdekében érvényesítsenek a szociális, a környezeti, a kutatási, az oktatási és a foglalkoztatási területre egyaránt kiterjedő, többszektoros megközelítést,
- járjanak közben annak érdekében, hogy az egészségügyi szakemberek és a betegek szervezetei nagyobb felelősségvállalásra ösztönözzék a betegeket a krónikus légzőszervi betegségek megelőzése, korai diagnózisa és kezelése terén;

21. FELKÉRI az Európai Bizottságot, hogy:

- kutatási, valamint egészségügyi programjaiban és tevékenységeiben továbbra is kapjanak helyet a krónikus légzőszervi betegségek,
- támogassa a tagállamokat az alábbiak terén:
 - a bevált gyakorlat kidolgozásához, értékeléséhez és cseréjéhez nyújtott segítség révén a gyermekkori krónikus légzőszervi betegségek megelőzésére vonatkozó hatékony szakpolitikák kidolgozása és végrehajtása,
 - az országos és/vagy regionális és/vagy helyi programok végrehajtásáért, valamint a tapasztalat és a bevált gyakorlat cseréjéért felelős intézmények közötti hálózatépítés javítása,
 - a krónikus légzőszervi betegségek terén a nemzeti központok közötti együttműködés és a meglévő nemzetközi kutatási hálózatok megerősítése.